

scrisoare de început | pag. 1

Părintele Selafile din Siberia:
„Domnul ne-a poruncit dragostea”

editorial | pag. 3

De la moarte la viață,
de la despărțire la unirea în Hristos,
de Virgiliu Gheorghe

prăznuiri | pag. 6

„Lumina ne bate pe umăr,
și noi ne facem că nu simțim”,
de Mircea Stanciu

noi mucenici și mărturisitori | pag. 14

Părintele Dobre Rizea
– o jertfă care-și așteaptă istoria scrisă,
de Sergiu Ciocârlan

școala părinților | pag. 19

Ba al meu, că-i mai deștept! (I),
de Psih. Irina Petrea

știința de a iubi | pag. 24

Părintele Vasilios Voloudakis din Atena:
Capul și inima

cauzele bolilor | pag. 29

Tratamentul bolilor cu ajutorul
Oxigenului Hiperbar (II),
de Asist. univ. dr. Veronica Grădinariu
și Virgiliu Gheorghe

cu noi este Dumnezeu | pag. 33

Cum a trăit și cum a trecut la Domnul
Maria, o mamă de zece copii

pag. 40 | cuvântul duhovnicului

Părintele Ilarion Dan de la Mănăstirea Crucea:
„Atunci vom învia și noi împreună cu Hristos”

pag. 46 | mărturii

pag. 48 | teologica

Mitropolitul Ierótheos al Nafaktosului:
Ce este Rugăciunea minții în inimă? (II)

pag. 52 | minuni

Noi minuni ale Sfântului Gheorghe
cu musulmanii

pag. 55 | convertiri

Convertirea unui musulman la Ortodoxie:
„Iisuse, dacă ești, ajută-mă!” (II)

pag. 60 | al optulea veac

Transumanism și creștinism,
de Raluca Prelipceanu

pag. 65 | mărturii

pag. 67 | interviu

Preasfințitul Macarie al Europei de Nord
de vorbă cu Marcel Petrișor:
„Rugăciunea inimii este un lucru salvator” (II)

pag. 73 | cuvinte vii

Poetul și lumina cea dinlăuntru,
de Sergiu Ciocârlan

pag. 77 | actualități

pag. 80 | concursuri

PĂRINTELE SELAFIIL DIN SIBERIA

„Domnul ne-a poruncit dragostea”

Piotr, inima mea dulce, ai ajuns la o vârstă la care poți singur să înțelegi cât de deșarte sunt bucuriile acestei lumi. La cei treizeci și ceva de ani pe care îi ai, tu însuși ai văzut că bucuriile lumești sunt îndoite cu multă amăreală și că Domnul ne smerește și ne ceartă de îndată ce nădăjduim la o fericire înrădăcinată în ce ne oferă lumea. Și, chiar de știi aceasta, îmi spui că te temi și eziți. Că de multe ori ai rătăcit calea, chiar și pe cea știută. O, copilul meu drag, Piotr, dar cine nu se teme? Cine nu se clatină? Cine nu se îndoiește? Oare cine dintre muritori este fără de slăbiciuni? Sfinții cei mari aveau slăbiciuni, dar să ținem minte că acestea nu lucrau moartea întru ei, fiind îngăduite de Domnul pentru a nu se înălța, pentru a se smeri. Căci înălțarea minții întotdeauna a fost văzută ca cea mai primejdioasă pentru orice creștin, și mai cu seamă pentru orice monah. Oare Sfântul Apostol Pavel nu spune despre sine însuși că i s-a lăsat „un ghimpe în trup”, „un înger al satanei”, ca să îl „bată peste obraz”? Și că s-a rugat Domnului de trei ori să-l depărteze de la el, dar Domnul i-a răspuns: „Îți este de ajuns harul Meu”. Noi cu ce ne putem lăuda atunci, dacă dumnezeiescul Pavel era încercat și el, spre smerire, de ispite? Ci cuvine-se nouă, copile, a ține capul plecat și a plânge... a plânge...

Deci eu ți-as spune așa: nu te îngrijora de nehotărârile tale, ci luptă cu ele. Dacă ești slab în ceva, fă-te tare. De te temi de ceva, nu te mai teme. Harul dumnezeiesc te va întări, și toate îți vor părea ușoare. Dacă vei fi în ascultare față de duhovnic, nu te vei rătăci, și nici diavolul nu va avea drepturi asupra ta.

„CHEIȚA CARE DESCHIDE INIMILE NOASTRE”

Piotr, Piotr, cele ce ți se par grele, cu ajutorul lui Dumnezeu sunt ușoare și dulci. Tu știi lucrul acesta. Chiar în mijlocul lumii, harul lui Dumnezeu este cheița care deschide inimile noastre și lasă să intre Viața veșnică. În mijlocul cetății, Dumnezeu ascunde mulți plăcuți ai Lui. Așa a fost întotdeauna. Numai să strigați, dragii bunelului, să strigați la Dumnezeu și la Preacurată Maica Sa când veți avea vreo greutate pe suflet sau veți da de vreo ispită!

Acum, da, se deschid multe mănăstiri. Se scriu multe cărți. Se țin multe conferințe de pace între religii. Se înfrumusețează bisericile cu felurite podoabe, cu

aur și cu argint... Dar Dumnezeu nu caută la acestea. Dumnezeu caută la lucrarea tainică a inimii; la lucrarea cea dinlăuntru, nu la cea dinafară. Când se exagerează cu lucrarea de dinafară, cum se întâmplă acum, e semn că s-a părăsit lucrarea lăuntrică. Sunt mii și mii de monahi, dar abia dacă găsești vreun povățuitor cu frica lui Dumnezeu. Eu plâng adesea pentru aceasta, copile. Sunt mulți stareți care se îngrijesc de gospodărie, de chiverniseală, iar de lucrarea lăuntrică aproape că nu se mai grijește nimeni.

Dragii bunelului, voi să faceți așa: petreceți fiecare zi în frica lui Dumnezeu, cu plinirea pravilei și cu gândul că acea zi poate fi cea din urmă. Petrecând așa, nu veți greși. Chiar dacă nu veți putea ține gândul acesta al morții în fiecare zi, măcar o clipă, o secundă pe zi să vă gândiți la moarte, și tot va fi bine. Dar mai cu seamă, dragii bunelului, să țineți această mare comoară ce a sădit-o Dumnezeu în inimile voastre: dragostea duhovnicească.

Credeți că Domnul a poruncit dragostea, fiind noi fără de greșală? Sau poruncit-a Domnul dragostea îngerilor din cer? Nu, nicicum, căci aceștia sunt duhuri, sunt făpturi netrupești care Îl iubesc pe Domnul, Îl slavoslovesc și ascultă pururea poruncile Lui.

Nu, Domnul ne-a poruncit nouă, celor de pe pământ, dragostea – nouă, celor ce suntem ținuți de multe neputințe, celor ce ne oblojim rănila cu harul Său, celor ce ne sângeram uneori unii pe alții din neștiință duhovnicească și din pricina boalelor de care suferim.

Domnul nu a spus: „Vindecați-vă mai întâi, și apoi faceți faptele dragostei”. Nu, Domnul a poruncit să ne iubim unii pe alții așa cum suntem și, pe măsura osteneții noastre, rănila se închid, sângerarea se oprește, durerea se curmă. Dragostea noastră unul către altul aduce roua smereniei. Iar smerindu-ne, ajungem să iubim mai adevărat. Numai smerindu-ne...

„RĂSTIGNIȚI!”

Postul cel Mare este un drum spre Golgota, copile drag. Și tu, dragul bunelului, și eu, și îngerășii mei dragi, cu toții ne reamintim acum ce cruce am luat. Cu toții ne vedem acum, în Post, ca fiind în drum spre Golgota, cu toții ne vedem așa cum ar trebui să ajungem în viața noastră, la un moment dat: răstigniți! Da, răstigniți!

Nu ne place acest lucru, și vrem a ne face viața plină de drăgălășenii? Dar nu e așa; drăgălășeniile pe care le căutăm vedem că se prefac în cele din urmă în amăreli din cele mai amare. Căci sunt lucruri de mână și de minte omenească! Numai ceea ce vine de la Dumnezeu, ca binecuvântare, aceea nu se prefacă în amăreală, ci într-o tot mai dulce iubire, într-o tot mai scumpă dragoste. Nu ne place să ne răstignim cu Domnul? Nici nu vom învia dimpreună cu El! Nu ne place să ne luăm crucea ce ne-a hărăzit-o fiecăruia Domnul? Vom suferi și vom plânge, negăsindu-ne drumul în viață.

Piotr, de aceea te îndemn și îți grăiesc, dă-mi voie să o fac, precum un bunel bătrân și învechit către nepoțelul lui cel drag: nu te descu-raja de nimic. Hristos te iubește. Nu te întrista, nu-ți trăda chemarea lăuntrică a cugetului. Domnul îți este credincios și îți va răsplăti cu bucurii cerești, încă de pe-acum, fiecare cuget curat și plin de iubire al tău.

Zboară, zboară, cocorule, spre înălțimile albastre, privind pururi către cer. Și eu, care am aripi slăbănogite și bolnave, îți voi face pururi un semn de aici: că te iubesc... ■

*Din Părintele Selafile, „Scrisori din Siberia”
(Ed. „Cuvântul ortodox”, 2013)*

Grupaj realizat de Anca Stanciu

De la moarte la viață, de la despărțire la unirea în Hristos

Nu știu de ce, dar întotdeauna m-a întristat vestea că cineva urmează să divorțeze. Chiar dacă existau motive obiective, să spunem, acest gând mă așeza undeva la marginea disperării că ceva implacabil urmează să se petreacă. E ca și cum aș afla că cineva cunoscut sau apropiat a trecut la Domnul.

Dar nu numai divorțul mă întristează într-o asemenea măsură, ci și vestea că unul sau altul au părăsit definitiv România, fără a mai avea gândul să se întoarcă vreodată. Și-au lăsat lumea copilăriei și a adolescenței, dealurile și văile natale – sau pur și simplu străzile pe care au copilărit și prietenii – undeva, în urmă, parcă ștergându-le cu buretele din memoria afectivă.

Mă gândesc că nu sunt singurul care încearcă acest sentiment în fața despărțirilor. Nu știu, nu am chestionat tema, ci am lăsat cumva, adânc înlăuntrul meu, să se petreacă empatic această dramă a despărțirii definitive, în fața căreia nu se mai poate găsi nici o soluție. Poate că e pur și simplu frica de moarte, ipostaziată în toate despărțirile dramatice pe care le suferă lumea de astăzi fără să-și dea seama. Căci, într-adevăr, despre despărțire, despre despărțirea definitivă e vorba în toată suferința pe care mi-o provoacă divorțurile de tot felul, care au devenit parcă un laitmotiv al existenței în lumea modernă.

Ați observat? Nu e ceva întâmplător. Noul val care de câteva decenii bune lovește dinspre

Apus malurile lumii noastre îi face pe oameni să caute să muncească și să trăiască nu acolo unde s-au născut, cât mai aproape de matca lor, unde lucrurile și oamenii le sunt familiare, ci acolo unde sunt mai bine plătiți, chiar dacă asta se întâmplă în cealaltă parte de lume. La fel, nu mai încercăm să ne facem viața mai frumoasă în familia noastră, biruind ispitele cotidiene, ci părăsim corabia cu gândul că pe-o șalupă ne va fi mai ușor să ne salvăm de valuri. Totul curge către facil, către temporar, către un fel de supraviețuire de moment – și, de ce să nu spunem, către plăceri trecătoare, amânând la nesfârșit gândul că toate acestea se vor sfârși, urmând, desigur, moartea.

De fapt, semnul definitoriu al lumii în care trăim astăzi e cel al despărțirii. În această cultură a despărțirii suntem inițiați de mici, din momentul în care ecranele ajung să ecraneze realitatea, iar dependențele ajung să ne despartă de părinți – și ei mult prea înstrăinați de tot ceea ce se desfășoară în ritmul firesc al respirației, al răsăritului de soare și al creșterii copacilor, al înfloririi florilor și al zâmbetului unui copil sau, pur și simplu, al bucuriei de-a fi împreună cu cei dragi. Ne simțim tot mai singuri.

Nu știu, dar acest drog al seducției – plăceri de-o clipă, fascinația ecranului, banii sau celebritatea – are darul de-a ne anestezia simțurile, de-a ne surzi și orbi, până într-acolo încât nu mai înțelegem cauza suferinței noastre, a lipsei de sens, a decepțiilor repetate, care ne adâncesc tot mai mult în deznădejdea din care ni se pare că numai drogul ne poate salva. Nu mai putem înțelege că tocmai despărțirile de viața pe care ne-a dăruit-o bunul Dumnezeu, numai ele fac ca moartea să se sălășluiască tot mai adânc în sufletul nostru. Nu ne mai putem bucura simplu de întâlnirea cu lumina soarelui, cu natura și cu oamenii.

Toate aceste despărțiri sunt cele mai evidente, dar mai sunt încă multe altele pe care cultura divertismentului și a spectacolului, a consumismului sau cea corporatistă le

atrag în viața noastră, pentru a ne despărți de tot ceea ce înseamnă „acasă”, de tot ceea ce Dumnezeu a rânduit pentru noi, ca să ne atragă tot mai mult către El.

Cultura spectacolului prin film și televiziune – și mai ales prin *facebook* – îi face pe oameni să nu mai poată ști, de fapt, cine sunt. Oameni fără identitate, croiți după chipul celor de pe micul ecran, plăsmuiri ale scenariilor de tot felul, oglinzi ce oglindesc alte oglinzi la nesfârșit, fără a mai ști, de fapt, care este originalul. În mulțimea de roluri anoste, dar mediatizate, ce se topesc unul într-altul, noi nu mai știm care ne e propriul rol, propria identitate, propriul sens în viață. Ce alienare, ce despărțire mai mare poate fi gândită în viața unui om?

La fel, ritmul nebun al vieții contemporane, ce molipsește tot mai mult lumea modernă cu griji și alergătură, ne goleşte parcă de tot conținutul de gânduri și trăiri proprii. Abia ne mai putem aduna mintea chiar și în cele mai importante momente, cum sunt cele în care stăm în fața lui Dumnezeu, la Sfânta Liturghie.

Lista ar putea continua la nesfârșit, căci de la jocurile politice până la preferințele echipei de fotbal, de la divertismentul care ne îndepărtează de tot ce e asumat și jertfelnice până la *fastfood*-ul și somnul cu televizorul aprins – totul, totul este marcat de semnul disolutiv al îndepărtării de oricare rânduială, răbdare, sens sau nădejde, de orice poate purta semnul unirii, al unirii în Hristos, semnul Crucii.

MAI ÎNTÂI NE-AM DESPĂRȚIT DE HRISTOS

De fapt, dacă ne gândim mai bine, după epoca contestării darwiniste a existenței lui Dumnezeu, iată că trăim astăzi în epoca contestării tuturor sensurilor unificatoare care ne pot duce gândul și viața către Dumnezeu. Lumea se răcește, parcă, se coboară tot mai mult, tot mai adânc către moarte, iar divertismentul, voioșia simulată a tuturor personajelor sau reclamelor

Respect pentru oameni și cărți

mediatice, toată distracția care exhibă și dă cu tifa lui Dumnezeu – de parcă ar spune „iată ce bine ne e nouă!” – nu este altceva decât mascarea tristeții de moarte care pune astăzi stăpânire pe sufletele oamenilor, a vâlului deznădejdiei care le întunecă mințile. Văzuți de sus, oamenii par tot mai mici, o lume de pigmei ce aleargă dintr-o parte în alta, haotic, puncte întinse în spatele cărora nu se poate găsi alt sens decât zbciumul disperării că moartea se apropie și viața nu a fost încă cunoscută și trăită.

Dar și pentru această lume S-a răstignit Hristos, cu atât mai mult pentru oamenii aceștia care s-au născut în era manipulărilor, a măsuirii realității, a seducției ca și cultură și stil de viață. El nu a îndepărtat niciodată pe nimeni, nu a jignit niciodată pe nimeni, nu a blestemat, nu s-a răzburat. Nu a răspuns răului cu rău nici chiar atunci când era biciuit și scuipat, sau când era batjocorit și urcat pe cruce. Chiar și vânzătorului Iuda i se adresează cu „Prieten...” pentru a-i trezi cumva conștiința, dar și pentru a Se aduce pe Sine ca un miel spre junghiere pentru mântuirea lumii. Pe acest Dumnezeu Care ne-a învățat să iubim și nu să urâm, să binecuvântăm și nu să blestemăm, să întoarcem și celălalt obraz, pe acest Dumnezeu ne îndeamnă lumea de azi să-L urâm, să-L disprețuim, să-L negăm.

Acest Dumnezeu Care L-a dat pe Fiul Său să Se jertfească pentru lume, acest Dumnezeu ne așteaptă să ne întoarcem. Ne caută, dar ne respectă libertatea pentru că ne iubește. Ne așteaptă, ca să ne pună în mână dreaptă inelul Său și să taie vițelul cel gras. El, numai El vrea să ne adune pe toți împreună, să fim „o turmă și un păstor” – o mare familie în care pacea și bucuria să nu se mai sfărșească, drept mângâiere pentru durerile parcă nesfârșite de aici de pe pământ. De ce fugim de El chiar și noi, cei ce într-un fel sau altul L-am cunoscut? De ce-L răstignim prin atâtea gesturi lipsite de sens ale vieții noastre cotidiene? De ce nu-L mărturisim măcar prin bucuria de-a fi cu El permanent, bucurie care să transpară în chipul și viața

noastră, pentru a ajunge, precum zice Scriptura, făclii neținute sub obroc, ci puse pe masă ca să lumineze lumea ^{cf. Matei 5:15-16}?

Să nu ne mai plângem, căci Hristos este aproape de noi prin Crucea pe care a urcat pentru păcatele noastre. Să nu mai plângem, fiindcă, iată, mormântul e gol, iar Hristos a înviat pentru a ne scula și pe noi din mormintele patimilor în care ne-a adâncit lumea.

Soluția nu poate fi alta decât cea a unirii, a unirii cu Hristos, dintru Care izvorăsc toate sensurile bogate mustind a viață, Hristos întru Care se odihnesc toate cele ce stau împreună, toată firea cea zidită, oamenii care-I poartă Chipul, și mai ales cei ce se aseamănă cu El.

Ne despărțim de soțul sau de soția noastră pentru că nu L-am cunoscut mai dinainte pe Hristos și nu ne-am unit cu El viața și familia. Ne părăsim locurile natale pentru că ne-am lepădat de El ca neam prin milioane de avorturi și nenumărate alte păcate. Suntem triști și singuri pentru că ne-am pierdut cel mai important sprijin, Părintele cel atotputernic. Și nici o altă despărțire din viața noastră nu are altă cauză decât faptul că, într-un fel sau altul, ne-am despărțit mai întâi de Hristos. Să înțelegem aceasta, căci, pentru a porni pe căile vindecării de toate despărțirile care ne tulbură viața nu se poate altfel decât prin a ne lepăda de tot ceea ce ne desparte de El.

Da, Dumnezeu încă ne caută, încă ne așteaptă, pentru că ne iubește. Lumină și Lumină, viață și vieți, Treime neamestecată și fire una și trei sfinte, și Unul sfânt, Dumnezeul tuturor ne așteaptă, ca prin puterea Duhului Său și prin împărtășirea din Trupul Mielului Său să biruim toate despărțirile, găsindu-ne pacea în acel „acasă” pe care îl iubește atât de mult sufletul nostru. ■

Virgiliu Gheorghe

PUSTNICUL ANTONIE CEL TĂCUT

† 27 APRILIE 2018

„Lumina ne bate pe umăr, și noi ne facem că nu simțim”

Viața pustnicului Antonie din Munții Coziei rămâne o taină. Puține lucruri au ajuns până la noi despre dânsul, din care putem totuși consemna o parte a vieții sale, și doar aceea aflată la vedere. Restul e tăcere adâncă. Votul tăcerii pe care l-a ținut din tinerețe i-a pecetluit viețuirea, spre a rămâne ascunsă ochilor noștri. Pe sine se numea „Antonie Cocoșatul”, atunci când se semna pe câte o foaie cu avertismente către cei ce se aventurau spre peștera unde se nevoia, dar la fel de bine i-am putea spune și „Antonie cel Neștiut” sau „cel Tăcut”, „Antonie Spileotul” sau „Isihastul”, pentru că și-a trăit anii de lungă nevoie în rugăciune, în peșteri fără foc, în deplină tăcere, hrănindu-se doar cu semințe. Alții l-ar putea numi „Antonie cel Năstrușnic” sau „cel nebun pentru Hristos”. În adevăr însă, a fost un monah care a trăit viața isihastă. **(M.S.)**

Nu avem foarte multe informații despre Părintele Antonie, sihastrul care s-a nevoit în Muntele Basarab din apropierea Mănăstirii Cozia în jurul anilor 1995-2015, iar apoi, vreme de încă trei ani, într-o peșteră din Munții Apuseni. Însă, pentru moment, fiindcă mă număr printre puținii care au avut șansa să-l cunoască în timpul scurtei sale vieți, împlinindu-se acum deja un an de la adormirea sa, am găsit de cuviință să nu lăsăm cele câteva lucruri cunoscute despre dânsul să rămână necunoscute pentru totdeauna, fără folosul pe care l-ar putea trage cititorii. Și astfel, în cele ce urmează, încercăm să-i facem smerită pomenire.

Viața acestui eremit autentic al zilelor noastre ne poate încredința că măsurile aspre ale viețuirii pustnicești de odinioară nu au apus cu totul, de aceea să nădăjduim în continuare că Dumnezeu

Își are încă oamenii Săi ascunși în crăpăturile pământului, care neconținut se roagă pentru poporul îndurerat, aflat în neazuri, și pentru lumea întreagă, tulburată de risipiri de tot felul. Viața Părintelui Antonie este dovada că există încă suflete cuvioase ascunse de lume, ascunse în Dumnezeu, care se străduiesc să culeagă toate roadele pustiei, ale isihiei, și care cheamă la pocăință, propovăduind în tăcere drumul de la moarte la viață.

L-am cunoscut personal la sfârșitul lunii martie 2017, în peștera sa din Munții Apuseni. Trăia aici știut doar de câțiva creștini, care veneau la început de primăvară să-l cerceteze, după cinci luni de izolare completă. Puținele lucruri pe care le-am aflat despre viața sa mi le-a scris pe foi, într-un dialog în care eu întrebam, iar el răspundea în scris, de-a lungul celor câteva întâlniri pe care le-am avut cu dânsul.

„Fii neîncetat treaz, cu mintea la Hristos” (Pustnicul Antonie)

„NU E BUNĂ VORBA ASTA, ALEXANDRE...”

Alexandru, pe numele său de botez, s-a născut la 19 februarie 1968, presupunem că în București. La vârsta de 10 ani a dispărut prima oară de-acasă, fugind undeva, pe un teren al Armatei: „Fugeam, fugeam, nu știu de ce fugeam”.

„Și cu ce vă hrăneți?”

„Cu ce se găsea pe jos, prin scorburi. Ai mei mă țineau cu lanț legat, să nu fug. Dar instinctul mă ducea. Ei au zis că au văzut ceva la botezul meu. Am întrebat preotul și acesta mi-a spus că la vârsta potrivită voi vedea ce. Dar mai târziu a venit vedenia clară ce să fac. Mă vedeam într-un tren. Călătoream cu un om. Astfel, la 27 de ani am pășit pe calea monahală”.

„Și cine era omul acela, Părinte?”

Antonie a ridicat privirea și, zâmbind sugubăț, mi-a arătat cu degetul în sus.

În 1988 a efectuat stagiul militar și, ajutat de tatăl său, a intrat la școala de gradați de la Antitero; astfel, Revoluția l-a prins sergent la un depozit de armament de lângă Turceni. În timpul evenimentelor din decembrie '89 a rămas să păzească depozitul, în felul acesta evitând să fie trimis la București, unde ar fi putut să fie împușcat. După terminarea armatei s-a angajat în București

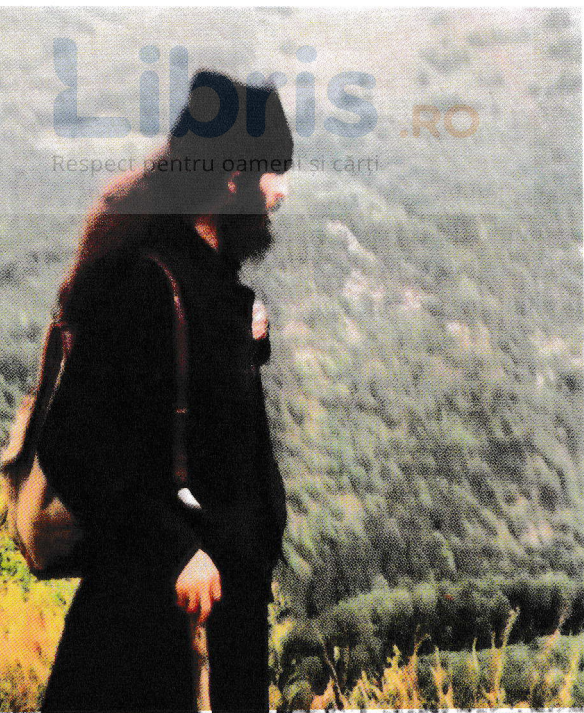
la Institutul PICON, care se ocupa cu construcția de lifturi. Aici era vecin cu Mănăstirea Antim și astfel, în 1990, îl cunoaște pe Părintele Sofian Boghiu, care îi devine duhovnic.

Părintele Sofian era un om discret, tăcut, însă fratele Alexandru vorbea, vorbea destul de mult, și asta îl necăjea. Se spovedea, și Părintele încerca să-l ajute cu această patimă, însă, într-o bună zi, pe când vorbea mult și fără rost, Părintele Sofian i-a spus: „Nu e bună vorba asta, Alexandre... Ia încearcă mai puțină vorbă”. Și atunci a stat și s-a gândit el însuși, într-o sined, la ce-i spusese Părintele Sofian, iar a doua zi, când s-a dus la duhovnic, i-a cerut el însuși binecuvântare să nu mai vorbească. Atunci Părintele Sofian, foarte liniștit, i-a dat binecuvântarea aceasta să tacă. Deci a luat votul tăcerii nu pentru că Părintele i-ar fi impus, ci pentru că Antonie însuși a dorit aceasta.

Dintr-o altă mărturie am aflat că ar fi putut fi și alt motiv: faptul că vorbea despre experiențe și măsuri înalte, lucru care îl primejduia atât duhovnicește, cât și din cauză că astfel de lucruri „mistice” ar fi putut să deranjeze Securitatea – încă vie în conștiința oamenilor și după 1990. Mai degrabă aș înclina către motivul primejduirii duhovnicești, ceea ce înseamnă că acest canon al tăcerii era pentru el și o formă de pază a unor experiențe deja avute. Răspunsul precis la această întrebare va rămâne, probabil, o taină.

„ANTONIE DIN BOSCHEȚI”

Povestea vieții sale continuă din înseși cuvintele sale scrise pe foi: „De acolo, de la Institutul PICON, am aterizat la «Avioane Băneasa». Aici, la aviație, aveam fostul Combinat Apicol lângă noi. Noi le dădeam tablă, ei ne dădeau miere, așa, peste gard. Nu știa Ceaușescu. Și de acolo, de la avioane, am luat «avionul» la munte, în județul Argeș, fiindcă Părintele Sofian m-a trimis la Dâmbovicioara, în satul Ciocanu.

„De frica frigului am căutat un
veșmânt, iar Iisus Hristos cu Maica Sa
îmi sunt veșmântul căldurii lăuntrice.
Acum nu mă mai tem de frig.

De frica foamei am căutat hrană.
Iar hrana îmi este meditația asupra
adevărului lui Hristos. Acum nu mă
mai tem de foame.

De frica singurătății am căutat un
prieten, iar prietenul l-am găsit. Acesta
este Iisus Hristos. Pacea Lui, iubirea Lui,
Adevărul Lui, Dumnezeuul meu.

De frica greșelii am căutat o cale, și
am aflat. Și acea cale care este cea
a unirii cu Dumnezeu Tatăl prin Fiul
său Iisus Hristos. «Eu sunt Calea,
Adevărul și Viața».

De frica setei am căutat să beau. Iar
băutura cea adevărată este nectarul
iubirii lui Hristos.
Pace și iubire. Pace și lumină”.

Pustnicul Antonie

Luase acolo o casă, cu 1.800 m² [de pământ],
ca să facă un schit. Era ca o groapă, departe de
sat. Doar pădurarul mai stătea, dar nu aproape.
Dar cei din zonă nu mi-au înțeles canonul tăce-
rii și a trebuit să plec de acolo la Slănic”.

Deci în anul 1994 îl găsim schimonah la
Mănăstirea Slănic din județul Argeș, așa cum stă
însemnat pe una din filele *Patericului* său. Apoi
am înțeles că a încercat să-și găsească un loc de
pustnicie, ajungând astfel și pe la Ticera, în Munții
Apuseni, și chiar în Muntele Athos. Aici se ducea și
le fura Părinților noaptea smochine, sărind gardul
în grădinile lor, iar a doua zi, când se ducea la ei să
le mai ceară, îi răspundea: „*Ohi smochine!*” [Nu
smochine!]. Îl porecliseră: „Antonie din boscheți”.

În cele din urmă, s-a stabilit într-o mică peșteră
din Muntele Basarab, aproape de Mănăstirea
Cozia veche, la vreo trei ore de mers pe jos prin
pădure. Potrivit informațiilor pe care le-am strâns,
credem că a viețuit aici aproape douăzeci de ani,
de prin preajma anului 1995 și până spre 2014-
2015, atunci când unele evenimente (care l-au
scos în ochii presei) l-au forțat să-și găsească alt loc
de retragere. Cu ajutorul unor creștini, a reușit să
mai stea încă trei ani într-o peșteră dosită, departe
de locurile pe unde treceau oameni, undeva în
Munții Apuseni.

În primăvara anului 2017, când creștinii
care știau de el l-au cercetat după topirea
zăpezii, atunci când starea vremii le-a permis,
starea de sănătate a Părintelui era extrem de
precară. Fusese foarte frig și înghețase apa pe
care o avea și, vreme de mai multe zile, stă-
tuse fără apă. Așa că a primit să fie adus o
vreme în București, pentru refacere. În capi-
tală a stat aproximativ un an, neștiut decât
de puțini, într-un demisol al unei case din
București, slujit îndeaproape de un bun pri-
eten al meu. Aici l-am cunoscut mai bine și
am avut marea bucurie să stau de vorbă cu
dânsul în decursul mai multor întâlniri.

Pe scurt, nevoința Părintelui Antonie
vreme de peste douăzeci de ani s-a caracterizat

Respect pentru oameni și cărți

prin votul deplinei tăceri, al hranei din semințe și fructe uscate și al sălășluirii singuratică în peșteră. În ultimii ani luase și hotărârea de-a se feri de orice vedere de femeie.

ÎNTĂLNIRILE MELE CU PĂRINTELE ANTONIE. PAGINI DE JURNAL

„Azi, 18 septembrie 2017, m-am dus să-l văd iarăși pe Părintele Antonie, pustnicul care ține votul tăcerii. În urma unor întâmplări a ajuns să viețuiască de câteva luni, știut doar de câteva persoane, undeva în subsolul unei case din București. Cine-și putea imagina că, în timp ce mașinile noastre umplu văzduhul orașului cu gazele lor de eșapament, iar telefoanele sună neconținut, șiroind de vorbe, și fiecare aleargă de-a lungul zilei hăituit de gândurile lui, undeva, chiar în burta acestei balene care ne înghite, stătea ascuns, plin de veselie, ca un alt Iona, nevăzut, un eremit. Un sihastru care vorbește neîncetat cu Dumnezeu. În vremea în care noi lipsim din viața noastră, un om se adâncește și plânge pentru păcatele noastre. Îl vedeam uneori ca pe un punct pe care se sprijină această piramidă răsturnată a orașului. Rugăciunile sfinților țin lumea. Lacrimile lor dizolvă zgura păcatelor noastre. Cât m-a însuflețit și m-a încredințat acest gând de-a lungul ultimelor luni, în care îl știam acolo, în burta chitului, nu vă pot spune cât de mult!

Părintele Antonie nu vorbea despre experiențele sale duhovnicești decât indirect și foarte rar. Viața sa s-a desfășurat în ultimii douăzeci de ani în munți, zăvorât în peșteri, acolo unde oamenii ajungeau greu. A stat câțiva ani în Apuseni, într-o peșteră cu totul izolată, unde cineva îi amenajase din lemn o încăpere. Acolo, vreme de cinci luni pe an nu urca nimeni, cam din noiembrie până prin martie. Stătea închis în peșteră ca într-un mormânt, zăpada îl închidea. Se încălzea la flăcările candelor. Veneau animalele sălbatice. Odată, când am ajuns la dânsul în peșteră, mi-a spus că veniseră lupii și încercaseră să

între, iar eu l-am întrebat dacă nu-i era frică. Mi-a răspuns, amuzat de naivitatea întrebării mele: «Cum să-mi fie frică? Doar am ușă!».

Dar altă dată, după ce am ieșit din camera lui de la demisol, când m-am întors, fără vreo legătură cu lucrurile amuzante pe care mi le spusese până atunci, a luat o foaie și mi-a scris următoarele: «Este că se poate să avem lumina în fața noastră și noi să o căutăm? Ea ne bate pe umăr, și noi ne facem că nu simțim. Nu toți simțim frigul, nu toți simțim căldura. Ce să ne mai arate Dumnezeu, dacă le avem și nu le vedem?».

Altă dată mi-a scris pe o foaie: «Sunt mulțumit că am făcut tot ce depinde de mine». Atunci mi-am dat seama cât de mult poate, într-adevăr, să depindă de noi.

Sau când l-am rugat să-mi spună ceva despre Rugăciune, mi-a scris așa: „Să o poți face. Să nu vezi ce vezi. Să nu auzi ce auzi. Și să nu gândești ce ceilalți gândesc”.

„EU VREAU UNDE VREA EL”

Despre familia lui mi-a spus: „Ea [mama] voia bani. Să aibă mulți bani. Familia mea a plecat în Londra, cu toții. Părinții mei și cei trei frați au primit viza pentru Londra cât eram eu în armată. De atunci, [mama] nu m-a mai văzut, a dus-o Dumnezeu în Londra. Aia căuta! Au fugit cu viza și nu i-am mai văzut de atunci niciodată”. Și, în momentul acela, Părintele Antonie, dând din brațe ca din niște aripioare, a imitat, râzând cu poftă, o păsărică care-și ia zborul. Considera această plecare a familiei sale ca pe-o minune, că l-a scăpat Dumnezeu de povara familiei și astfel își putea urma nestingherit chemarea pustnicească.

Odată m-a întrebat: «Frica ce este? Minciună sau adevăr?» «Minciună», am zis eu. «Da, este minciună. Fiindcă ea nu există. Dracul știe asta și vrea să ne tulbure. Fiindcă este minciună, nu există. Dacă n-ai trup, există moarte? De-aia a fost lăsată moartea, ca să poți pleca, altfel ai sta aici o veșnicie».